

går i en storby eller tæt bebygget, industrialiseret egn, og dermed af dennes særlige klima.

De fleste af de omtalte forhold er velkendte, men det er morsomt at se sammenstillingen og den betydning og udvikling, de enkelte elementer har for det for en årrække beregnede gennemsnitskompleks, der kaldes Sachsens klima. *N. Kingo Jacobsen.*

Aa. H. Kampp: Færøerne. Folk og erhverv. (21,5×14,5 cm), 112 sider. Det Danske Forlag. København 1950.

I Geografkredsens serie „Folk og erhverv“, hvori tidligere er publiceret afhandlinger om Indien (Viggo Hansen), Norge (K. Blemsted) og Island (Børge Fristrup), foreligger nu også en bog om Færøerne. Emnet er oplagt, og opgaven er løst udmærket. Der er dog een ting, der straks falder i øjnene, og som man derfor lige så godt kan slå ned på med det samme: billedmaterialet er for ringe. Det er synd for en så udmærket fremstilling at lade den ledsage af fotografier som f. eks. fig. 27, 28 og 29. Kort og diagrammer er derimod stort set gode bortset fra et mislykket forsøg på formindsket gengivelse af et målebordsblad, ligesom enkelte af kortene iøvrigt virker lidt voldsomt, f. eks. fig. 10.

Bogen er morsom skrevet og giver kort fremstillet en mængde facts. Efter en orienterende indledning om terrain, klima, plante- og dyreverdenen gives en interessant oversigt over de politiske problemstillinger under og efter 2. verdenskrig, sidste oplysning er stillingen ved lagtingsvalget den 8. november 1950. Derefter følger nogle befolkningsgeografiske betragtninger samt en indgående omtale af de færøske erhverv, deres udvikling, indbyrdes stilling og fremtidsmuligheder. Særlig interessant er omtalen af landbruget, hvor forfatteren under sine 2 besøg på Færøerne (1937 og 1948) har gjort egne studier. Man får her et levende indtryk af de enorme vanskeligheder, der er forbundet med opdyrkning af Bøen, såvel arbejdsmæssigt (rydnings-, drænings- og planeringsarbejde) som klimatiske vanskeligheder, valg af rigtige afgrøder og sorter, samt hensynet til ejendomsforholdene. De sidste er indgående skildret og bl. a. belyst ved eksemplet Porkeri bygd, der kortmæssigt (fig. 20, 21) er gengivet før og efter udskiftningen 1935. Oplysninger som f. eks. om odelsbonden fra Hvalbøur, der ejede 200 lodder på tilsammen 3,9 ha, er også ganske illustrerende, såvel som det perspektiv udskiftningens ophør med statsstøtte, 1935 giver. Den stadige befolkningstilvækst i forbindelse med iveren efter at have ret til tørveskær, der igen afhænger af retten til indmark, viser umulig-

heden af at løse dette problem til det færøske landbrugs tilfredshed. Der sluttes af med en ganske kort sammenligning med erhvervsforholdene på Hebriderne og Shetlandsøerne, som forfatteren tidligere har behandlet i Geografisk Tidsskrift 1939. Absolut en læseværdig bog.

N. Kingo Jacobsen.

Seismische Arbeiten 1947-48. Veröffentlichungen des Zentralinstitutes für Erdbebenforschung in Jena. Hefte 51. (21×15 cm), 146 sider. Akademie-Verlag, Berlin 1949.

Det foreliggende hefte indeholder en række interessante artikler indenfor seismologien omfattende emner af såvel videnskabelig som praktisk interesse. Efter en nekrolog over A. Sieberg bringes et efterladt arbejde: Der Erdbebenherd von Dubrovnik-Ragusa. Dette steds historie og tektonik gennemgås til belysning af Adriaterhavs-bækkenets udvikling, der efter forfatterens mening tyder på „der Zusammenbruch der Ostmittelmeerbecken und nicht der Seitenschub vorrückender Alpenfaltung“, idet jordskælvshyppigheden som kinematografiske billeder viser de stedlige spændinger i de lov-mæssigt fremadskridende, jordskorpedannende processer. De næste to artikler af direktøren for Reichanstalt für Erdbebenforschung in Jena, professor, dr. G. Krumbach, omhandler seismiske instrumenter, dels anvendelse af horizontalpendulet og dels stationsseismometer for optiske registreringer. Fra sprængningerne ved Kahla og Helgoland 1947 foreligger det seismiske materiale, dets betydning for forståelsen af de øvre jordlags opbygning er det dog endnu for tidligt at udtale sig om. Af praktisk interesse bringes en artikel om elektriske målemetoder af mindre jordrystelser for teknisk anvendelse efterfulgt af en artikel om den seneste byggeteknik for huse efter erfaringer fra jordskælvet i Anatolien 1939. Hefter afsluttes med et historisk-geologisk arbejde om Helike-Bura jordskælvet 373 f. Kr.

N. Kingo Jacobsen.

Fr. Gerecke: Seismische Registrierungen in Jena 1. Januar 1948 bis 31. Dezember 1948. Veröffentlichungen des Zentralinstitutes für Erdbebenforschung in Jena. Heft 52. (21×15 cm), 55 sider. Akademie-Verlag, Berlin 1949.

I dette hefte fra centralinstituttet for jordskælvsundersøgelser i Jena bringes en bearbejdet, tabellarisk oversigt over de i 1948 registrerede rystelser, især for nærskælv og mikroseismiske forstyrrelser.

N. Kingo Jacobsen.